

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egy évre — 16 kor.
 Helyben kábel keréve:
 Egy évre — 20 kor.
 Vidékre postán szállítva:
 Egy évre — 24 kor.
 Helyben kábel keréve:
 Egy évre — 8 kor.

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Regisztrált minden nap a helyi és
 külföldi hírek közlésével

Ismerkedés és kiadónál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszajár
 vagy megérkezése nem vállalható.

Működésük és hirdetések a
 kiadónálban intézendők.

Árnyék minden nap 3 más.

NAGYVÁRAD, május 16

Fekete pontok.

A milyen diplomata-stilben tartja Goluchowski gróf az expozéit, mindig a sok közül kell belőle valamit kiolvasni.

Eddig nem igen lehetett mást kiokoskodni belőle, mint hogy az európai helyzet változatlanul kedvező és hogy a békére soha sem voltak az emberiségnek kedvezőbb kilátásai.

Ezeket a kedvező kilátásokat egyszerre csak lefogyasztotta az orosz-japán háboru, a melyet évek óta oly gondosan készítették elő a japánok, hogy senki sem sejtett róla. Goluchowski a legkevésbé, a mi természetes is, lévén ő kegyelmessége osztrák.

Most aztán, mikor a háboru kétség-telenül kitört, elhiszi a hadakozást a nemes gróf s kezdene azzal fenyegetőzni, a mit régen meg kellett volna tennie.

Oroszország olyan súlylyal fekszik Európára, a melyet ez el nem viselhet, főleg akkor, ha egyszer ez a hatalmas birodalom minden gazdasági erejét kibontakoztatja. Még nagyobb csapás lesz Európára, mint volt a török birodalom.

Ennek útját kell állani s a leszámolást siettetni kell olyan időben, a mikor Oroszország ereje béna. Mert a teljes erővel, sőt francia segítséggel fellépő Oroszországgal Európa meg nem bír.

Most itt van a kedvező alkalom — s a népek borzadálylyal látják; hogy csakugyan itt a kedvező alkalom. Oroszország

erejének java a távol Keleten van lekötve, ha valamikor Európa megtörheti a rettenetes kolosszust, akkor most teheti meg.

A külügyminiszter *fenyegetőnek* tartja a keleti háborút; következményeket emleget s egyuttal a Balkánon a magyar-osztrák monarchia erélyes fellépését helyezi kilátásba.

Ez olyan szokatlan kijelentés a külügyminisztertől, hogy méltán gondolkozóba eshetik a világ.

Mert csak azon gondolkozhatunk, mi lesz jobb: most áldozni-e vért és pénzt s biztosítani a jövőt, vagy elszalasztani a kedvező alkalmat, várni a bizonytalan jövőt, de megkímélni a jelenben ezrek életét és a pénznek milliárdjait?

Nehéz, nehéz kérdés. A külügyminiszter sem adja meg rá a feleletet, csak III. Napoleon mondását juttatja az ember eszébe, azt a mondást a mely az osztrák háborút jelezte:

A politika láthatárán, sajnálatomra, fekete pontokat kell látnom . . .

A király a delegációkhoz.

Vasárnap fogadta ő felsége a király a magyar és az osztrák delegációt. Széll Kálmánnak a magyar delegáció elnökének hozzá intézett üdvözlő beszédére a király a következő megnyitó beszédet mondotta:

Hű ragaszkodásuk biztosítását őszinte megelégedéssel fogadom és szívből jövő köszönetet mondok érte önöknek.

Viszonyaink az összes hatalmakkal állandóan a legjobbak. Szövetségeseinkkel való szilárd viszonyunk, kiegészítve ama szoros

egyetértéssel, melyet a monarchia Oroszországgal a balkán-kérdésekben ápol, bizalommal tölt el kontinensünk állapotainak békés fejlődését illetőleg.

Az európai Törökország néhány vilajetében a műrzségi program alapján megkezdett reformmü örvendetesen halad előre és az ezen területeken lassanként beállé nyugalom mellett remélhetőleg nemsokára kedvező eredményeket fog felmutatni.

Mélyen elszomorító az a küzdelem, mely Kelet-Azsiában dúl és emberéletben máris annyi sok áldozatot követelt.

Vajha az isteni Gondviselés szük határokat szabna időben és térben ez öldöklöttségnek és mielőbb ismét részeltetné a világot a béke mérhetetlen áldásaiban.

Hadügyi kormányzatom a hadsereg fenntartása érdekében emelt folyó követeléseiben a mult évi megszavazás keretében marad, — fegyverek és hadianyagok gyorsabb beszerzésére azonban — külön hitelt kér.

Haditengerészetemnek a megkezdett hajóépítések és felszerelések gyorsabb keresztülvitele céljából van nagyobb hitelre szüksége.

E nagyobb követelésekkel szemben a következő években a hadsereg rendkívüli szükségleténél és a haditengerészet évi költségvetésében tetemes megtakarítások fognak eszközöltetni.

A tervezett gyorsabb beszerzések és pótlások a fegyveres erő harcckésztségét fejlesztik és egyszersmind gazdasági előnyt is biztosítanak.

Boszniában és Hercegovinában a viszo-

„TISZÁNTUL” TÁRCZÁJA.

A lakkczipő.

Irta: Jules Moniaux.

I.

Az a lakkczipő, amelyről itt szó van, finom, elegáns formájú topán volt és ott húzódott meg az asztal alatt, — üresen, mert a gazdája élt az alkalommal, hogy fájós lábát néhány perczre megszabadítsa ettől a pánczéltől. A tulajdonosa: Octave Latournelle, egyike azoknak az ifjaknak, akiknek csinos bejuszszal ékes arcára valósággal rá van írva az epitheton: »az asszonyok kegyence». S valóban az is volt, még pedig nem érdemtelenül; kellemesebb társalgót, szellemesebb mulattatót kívánni sem lehetett nála. Azonkívül volt egy jeles tulajdonsága, — kitűnően értett a bűvészhöz. Parancsára egyik zsebéből a másikba vándoroltak az órák, erszények, zsebkendők; az ujja érintésére virág nőtt az abroszon, a nyakken-

dője mögöl, a kalapja alatt. Egy szóval mulattató gavallér volt a szalonokban.

A társaságban azonban arról is ismerték a mi Octave barátunkat, hogy fűlig, sőt azontúl is, szerelmes a szép tábornoknéba, Rascaion tábornok aránytalanul fiatal feleségébe, a ki egyáltalán nem volt hajlandó az érdemekben megőszült férjnek elébe helyezni az érdemtelent, de fiatal udvarlót.

Mialatt ezen a mai estélyen javában folyt a tánczeremben a keringő, Octave barátunk és a szép tábornokné a kártyaszobába vonultak vissza néhány ur és hölgy társaságában, hogy kártyajáték mellett kipihenjék a fáradságukat.

Ezalatt a tábornok pedig egy-két régi ismerősével a szomszédos étteremben maradt még néhány csepp pezsgő élvezetére.

A tábornok szórakozottan pillantott a kártyaszobába és egyszerre meglepetten állt meg a tekintete.

— Csakugyan nem tévedek, mondta; — a

feleségem kártyasztalnál ül! Azt hittem, hogy tánczol és imel . . .

Nagyon fáradt lehet, mert sohasem játszik és mindig tánczol. No majd meglátom, milyen a szerencséje a játékban . . .

A tábornok elhagyta a helyét és lassan, nehogy a felesége észrevegye, a háta mögöl állott.

Véletlenül leejtette a szemüvegét s a tábornok lehajolt, hogy felemelje és bámulva látta, hogy egy selyem harisnyás láb buzgón keresi a feleségének czipőjét, mely azonban erélyesen kitér.

— Lám, lám, gondolta magában a tábornok, a hely ostrom alatt van, de jól védelmezi magát. Epen jókor jöttem tehát.

Ezzel másodsor is az asztal alá ejtette a szemüvegét . . . és azzal együtt elcsente az asztalláb mellől azt a finom lakktopánt, amely gazdátlanul rejtőzött a homályban.

II.

— Nos, uram? várom önt, hogy a te-

Pünkösdi ünnepekre, bérnyálás alkalmára

leánykák részére ruhának való ajom, és pettyes, fehér batistok, fehér keztük, harisnyák, egész fűzős és spanguls fehér fél czipők **MEGÉRKEZTEK**

Fábry Testvérek divatáruházába Nagyvárad, Fő-utca **Telefon 76.**

nyok rendes és tökéletesen nyugodt fejlődésben vannak és e tartományok közigazgatási költségeiket ezerkilencszázötben is, növekvő szükségleteik dacára, saját bevételeikből fogják fedezni.

Meg lévén győződve, hogy a szokott belátással és hazafias buzgalommal fognak a benyújtott előterjesztések megbirálásához hozzájárulni, működésükhöz jó sikert kívánok és teljes szívvel üdvözlöm önöket! (Lelkes üdvözlés).

A képviselőház.

Ma délelőtt tíz órakor néhány perczig ülést tartott. Beterjesztették a pénzügyi bizottságnak a beruházásokra vonatkozó jelentését, a melyet a Ház csütörtöki ülésén fog tárgyalni. Más tárgya a mai ülésnek nem volt.

A külügyminiszter exposéja.

Az osztrák költségvetési bizottság ma délelőtt 10 órakor tartotta első ülését, melyben Goluchowsky gróf közös külügyminiszter a következő exposé tartotta:

Tisztelt albizottság!

Az általános politikai helyzeten azóta alig történt említésre méltó változás, és ha kijelentem, hogy egy szövetségeseinkkel, mint valamennyi többi hatalommal, különösen pedig Oroszországgal való viszonyunk kitűnő, ezzel azt hiszem, leghívebben jellemeztem a monarchia örvendetes külügyi helyzetét.

A jelenlegi olasz kormány meggondolt, erélyes és szövetségesehez méltó baráti magatartása folytán ma már még azok az Olaszországban észlelt sajnálatos tünetek is meghaladtak tekinthetők, melyekről utolsó fejtegetéseim során megemlékeztem, és melyek bizonyos alkalmi politikusok és fanatikus izgatók féktelen tüzeléséből eredtek, és az olasz külügyminiszter uralmában Abbáziában legközelebb történt találkozásom csak megerősítette engem abban a meggyőződésben, hogy a közöttünk és a szomszéd állam közötti benső és bizalomteljes viszonyok ápolását a római mérvadó politikai körökben épp oly nagyra becsülik, mint nálunk, mert épp úgy, mint mi, ott sem zárkóznak el ama meggyőződés elől, hogy e viszonyoknak, ha meg akar felelni magasabb feladatának, a legelőjálisabb kölcsönösség jellegét kell magán viselnie.

Tittoni ő Excellenciájával folytatott eszmecsere azon konzervatív alapelvek keretében mozgott, melyek politikánkat állandóan uralják és amelyeket Olaszország is, nevezetesen a balkánkérdések tekintetében magáévá tett.

Ugyanezeknek a törekvéseknek tudható be a nemrég ismeretessé vált megegyezés Anglia és Franciaország között, mely a mellett, hogy sok vitás kérdést kiegyenlített, megint egy új szemet képez a megállapodások ama láncolatában, mely az európai hatalmak békés csatlakozását egymáshoz szorosabbra fűzni van hivatva.

A háború.

Amily örvendetesek azonban ezek a hozánk közelebb eső területeken észlelhető jelenségek, annál borúsabb képet mutat a helyzet a távoli Keleten, ahol mélyreható ellentétek oly tusát idéztek fel, a mely épp oly elszomorító az emberiség szempontjából, mint amilyen fenyegető azáltal, hogy ma még be sem látható tartama és a valószínűleg vele járó általános gazdasági depresszió következtében még a közvetlenül nem is érdekeltekre nézve is érezhetővé válik.

A folyton növekvő bizonytalansághoz ugyanis mely az ily hosszú tartamu összeütközések alatt be szokott állani, hozzájárul még a kereskedelmi forgalom szabadságában elkerülhetelenné váló fennakadás, nemkülönben pedig az a szokatlanul tág értelmezés, melyet a hadviselő felek manapság a hadi dugáru fogalmának adni szoktak és a mely a nemzetközi kereskedelemre oly mérvadó befolyást gyakorol, hogy legalább is nem mondható jogosulatlanak az a kérdés, vajjon nem volna e ajánlatos, e gyakran érezhetővé váló bajon a hatalmak kölcsönös egyetértésével megállapítandó korlátozó szabályok által segíteni. E feladatot azonban arra alkalmasabb időre kell fenn tartani.

A mi a kérdéses konfliktussal szemben elfoglalt álláspontunkat illeti, a monarchia tudvalevőleg a feltétlen semlegességet proklamálta és ennek szoros betartásáról állandóan gondoskodni is fog.

Ugyanezen álláspontra helyezkedett a többi hatalom is, úgy, hogy ma emberi előrelátás szerint, számítani lehet arra, hogy a küzdelem lokalizálva marad és nem fog más veszélyes bonyodalmat maga után vonni.

A Balkán.

Kedvezőnek és örvendetesnek mondhatom a haladást, — melyet reformakciónk a Balkánon az utolsó időben tett. Daczára a

folytonos nehézségeknek, melyekkel lépten-nyomon találkozunk török részről és amelyeknek legyőzésére nem csekély türelmet és szívósságot kellett fordítanunk, több havi intenzív munka után sikerült a műrzségi program egyik legfontosabb pontját, a *csendőrség újraszervezését* a gyakorlati keresztülvitel stádiumába juttatni.

A külföldi tiszték, rövid idővel ezelőtt megérkezvén a nekik kijelölt kerületekbe, most már teljesen el vannak foglalva a reájok bízott feladat végrehajtásával és remélhetőleg már nemsokára kézzelfogható eredményeket is rognak felmutathatni. Ez a munka természetesen csak fokozatosan haladhat előre. Első sorban az ugynevezett maczedóniai vilajetek közöttján lévő csendőrcsapatok újraszervezése kezdetét meg és pedig egyrésztől azért, mert katonai segédeinktől lehetetlen azt kívánni, hogy az egész területen egyszerre, egyforma pontossággal és lelkiismeretességgel működjenek, másfelől azért, mert a helyi viszonyok folytán nem lehet egyszerre oly mérvben gondoskodni alkalmas odavaló tisztai anyagról, amint azt majd az egész szervezési terv végrehajtása meg fogja kívánni.

Különös gond fog fordítatni a kossovói vilajet északi kerületeire, ahol a keresztény lakosság az albánokkal vegyesen él és hol még egynek-másnak kell történnie, hogy a két egymással folytonosan ellenségeskedő néptörzs békés együttélése lehetővé tétessék.

Nem kell külön hangsúlyoznom azt, hogy bármily nagy nyomtatékot helyezünk is a belső közigazgatás elébb említett fontos ágának fejlesztésére, el vagyunk határozva arra, hogy lankadatlan szívóssággal és erélyvel folytassuk a műrzségi program minden többi pontjának a maga teljességében való végrehajtását, anélkül, hogy zavartatni engednők magunkat az egyszer megválasztott utunkban néhan még gördülhető akadályok által.

Mi ugyanis, épp úgy, mint Oroszország, *becsületbeli köteleességünknek* tartjuk, hogy az európai nagyhatalmak által reánk bízott misszióknak teljes mértékben megfeleljünk és reméljük is, hogy Törökország nem fogja többé ebbeli feladatunkat megnehezíteni, mint ezt eddig legsajátosabb érdekeinek félreismerésével, sajnos, nagyon is gyakran megtette.

Mert a felől *nem lehetnek kétségben Konstantinápolyban, hogy a szokott fogásokkal lehetetlen követeléseink leszállítását elérni.*

A mi tevékenységünk bizonyára nem fog ellankadni és semmiesetre sem fogunk előbb nyugodni, míg a program minden egyes részlete életbe nem lép és a létrehozott intézmé-

rembe kísérjen . . . a hölgyek már türelmetlenül várják az ön bűvész-előadását!

— Azonnal, madame, azonnal! . . .

A háziasszony ott állt a kártyaszoba ajtajában és nem volt képes megérteni, hogy Octave, akit ily módon feszülített, miért nem siet elhagyni a helyét és miért hajlik pipacspiros arcczal az asztal alá.

A hölgyek is odajöttek az ajtóhoz és egyszerre hangosan felkaczagtak valamennyien, amikor Octave a — helyzet kényszerében — félpár cipővel a lábán, felkelt és mintha az a legtermészetesebb volna, karját nyújtotta a házi asszonynak.

Megjelenését a teremben hangos taps és derűtség fogadta.

— Ah, ez valami bűvészmutatvány lesz! — ujjongtak valamennyien.

Octave azonban éppen nem volt ujjongó kedvében, mert sejtelve sem volt, hogy mi módon magyarázza meg hiányos toalettejét. E pillanatban ment el mellette a tábornok és

amint Octave véletlenül rá tekintett, valami rendeliens dudarodást fedezett fel a tábornok frakkjának hátulso zsebében. Mint a villám cikázott át agyán a gondolat és immár teljesen a régi kedvében nézett körül a diszes teremben, ahol már az összes vendégek egybegyűltek, a mutatványt várva.

Octave udvariasan meghajolt, mint művészek szoktak, amikor a porondra lépnek.

— Hölgyeim! — kezdte harsány hangon — elvesztettem a cipőmet. Nincs nállam; méltóztassanak meggyőződni, nincs a zsebemben, sem a mellényemben, sem a kézelőmben, sem a gallérom alatt . . . Méltóztassanak meggyőződni: nálam nincsen a cipő. Most már csak azt kell megtudnunk, hogy hová tűnt ez a cipő, amelyet a tréfa szellem lelopott a lábamról anélkül, hogy észrevettem volna?

— Mondja meg, hol a cipő! halljuk! lássuk! — kiáltották kacagva a vendégek.

— Mi sem könnyebb ennél, az egész csak egy kabbala-számrejtvény . . .

Ezzel Octave egyik kezét a szeméi elé tartotta és számlálni kezdett:

— Egy, kettő, három . . . A cipőm a tőlem jobbról hatodiknak álló személy zsebében van . . .

Ez a személy a tábornok volt.

— Nem rossz! — gondolta ez egészen megzavarodva.

— Nézze meg! Nézze meg! — kiáltották mindannyian kacagva a tábornok zavarán.

És . . . a cipő csakugyan a zsebében volt.

A taps rengeteg volt; Octave pedig dadalmasan huzta fel a cipőjét.

Csak a tábornokné sehogysen tudta megérteni, hogyan kerül az udvarlójának cipője a férje zsebébe, holott a két férfi éppenséggel nem kereste egymás társaságát az est folyamán.

Férfi fehérneműek méret után és teljes uri kelengyék a legelegánsabb kivitelben, a leggyorsabban készíthetők
Róth M. utóda kalap- és uridivat üzletében. *Férfi- és női-cipők* kizárólag a legjobb készítmény.

nyek rendes működése biztosítva nem lesz. A portának, ha magát a nyomás alól gyorsan fel akarja szabadítani, őszintén és lojálisan kell bennünket támogatnia és a maga részéről is hozzájárulnia ahhoz, hogy a reformkerületen a viszonyok orvoslása mentül előbb bekövetkezzék.

Ha nem cselekszik így, akkor csak magának tulajdoníthatja, hogy közvetlen beavatkozásunk tovább tart, valamint csak magát okolhatja ama komoly veszélyekért is, amelyeknek okvetlenül kitenné magát, ha éppenséggel öngyilkos taktikát folytatva, szoknak ad igazat, akik javíthatatlannak tartják és sokkal mélyebbre ható műtétnek kívánják alávetni, mint a milyennek ama Törökország integritását teljes mérvben megóvó intézkedések, — a melyek a bürokráciai program vellejét képezik.

Vaknak kellene lennie, ha e megfontolás elől elzárkóznék és inkább hallgatna a sok bujtogatóra és besugóra, a kik képtelen hírek, koholmányok és gyanúsítások tervszerű terjesztésével jövedelmező foglalkozásra tettek szert, tekintet nélkül a birodalmi élet érdekeire és az abból a birodalomra háramló végzetes következményekre.

Annál menthetlenebb volna ily módon eljárni most, midőn a Bulgáriával létrejött megegyezés, valamint a szerb kormányának a bandák uralmaival szemben tanúsított korrekt magatartása és — last not least — a mindinkább előnyomuló reformakció folytán a benesztült lakosság körében beállott nyugalom oly állapotot teremtettek, a mely ellentétben az aggodalmakkal, melyeket még néhány hónap előtt táplálni lehetett; különösen alkalmassáknak látszik a folyamatban levő munka elősegítésére és siettetésére.

Időt veszteni azonban nem szabad többé, és ezért, úgy hiszem, mégis csak el lehet várni Törökországtól, hogy valahára tisztán át fogja látni, hogy mily komolyan, sőt őszintén járunk el saját fennmaradása és konszolidálása érdekében, midőn szilárdan és tántoríthatatlanul ragaszkodunk követeléseinkhez.

A kereskedelmi szerződés.

Es most még egy pár szót kereskedelem-politikai dolgokról.

A vezetésem alatt álló miniszteriumra az előbbieken említett feladaton kívül még egy, nemkevesebb fontos másik is járult, az idegen államokkal új kereskedelmi szerződések kötése végett most már megindítandó és részben már elő is készített tárgyalások.

Elsősorban a Német- és Olaszországgal folytatandó tárgyalások állanak napirenden, a melyekre nézve még nem jelentéktelen nehézségek hátráltatók el, mielőtt oly biztos alapot találunk, amelyen a két szomszéd birodalommal való jövődöbéli kereskedelmi viszonyainkat felépíthetjük.

És azonban bizalommal nézek a munka végeredménye elé, meg lévén arról győződve, hogy mindenik félnek sokkal inkább érdekében áll normális kereskedelmi viszonyokhoz jutni, mintsem ne törekednek teljes erejéből arra, hogy a fennálló differenciák kiegyenlítsenek.

E tekintetben természetesen a feleknek bizonyos engedékenységet kell tanúsítaniok s e mellett mindenképp oly állapot létesítésére kell törekedni, hogy jövőre minden téves magyarázatnak és értelmezésnek lehetősége ki legyen zárva és a kereskedelmi ügyletekre nézve oly nagy fontosságú állandóság, érzékeny zavaroktól és ingadozásoktól mentes maradjon.

A monarchia két államának kormányai

által egyetértőleg megállapított alapelvek és módok szerint kezdünk a dologhoz, menten minden szűkkeblűségtől és kicsinyes szőrszalhasogatástól, de e mellett elszánva arra, hogy ott, ahol életbevágó érdekek forognak kockán, azok mellett teljes nyomatékkal és tántoríthatatlan szívóssággal sikra szálljunk.

Ezzel végzem is mai fejtegetéseimet és még csak arra kérem a tisztelt albizottságot, hogy a külügyminiszterium benyújtott költségvetését jóakarólag megbírálni és elfogadni méltóztassék.

Természetesen kész vagyok esetleges további felvilágosításokat lehető kimerítőleg megadni.

A keletázsiai háború.

Pétervár, május 15. Szabarovnak a vezérkarhoz intézett távirata, mely e hó 14-éről van keltező, a következő: Az ellenséges előőrsek e hó 12-én a Föngvanceng-Linon vonalon Tuincsuingig haladtak előre. Ami két kozák szotnyánk visszavonult Kancautinaci faluba. Egy három zászlóaljából, két hegyi ágyuból és két lovasszázadból álló japán csapat, mely Szelungcsianból érkezett a Moludinszorosba, e hó 11-én a Tasankovölgyben volt. Azóta egy csapat mozdulatairól nem volt tudomásunk, amiből arra lehet következtetni, hogy a nevezett folyótól nyugat felé Haicseng felé fordult. A japán előőrsek egy része e hó 13-án elhagyta Tuenfut, déli irányban kozákaiktól követve. Előőrünk egyik szotnyájának még sikerült a fél óráig tartó fegyvertűz közben a japánoktól vetett cselből megmenekülnie. Kémekink megállapították, hogy egy, mintegy 2 gyalogezredből, 8 ágyuból, valamint 3 kozákszázadból álló csapat Liandia Pusde és Ertupánhoz közeledett. Landsankuan és Szaimacsi között portyázás történt a kunkuzokkal. Három kozák elesett, három lo elpusztult, egy kozák megsérült, négy pedig hiányzik. Intézkedés történt arra, hogy a vidéket megtisztítsák a kunkuzoktól. A Modulín-szorostól 25 kilométernyire délkeletre ellenséges kémek bukkantak fel. A csiancsui vonalon és a Modulín szorosban minden csendes. Csöntaicsinba küldött kémek nem látták nevezetesebb ellenséges haderőt. Kínai adatok szerint Takusánt és Csöntaicsint kis, mintegy 500 főnyi csapatok tartják megszállva. Hir szerint jelentékeny haderők vannak Szitukcsaicsiban, Takusántól északnyugatra összevonva.

Pétervár, május 16. Miklós cár és a trónörökös nagyherceg tegnap délután elutaztak. Azokba a városokba mennek, honnan csapatok indulnak Kelet-Azsiába. A cár kíséretében van a hadügyminiszter és udvari minisztere, A cárt a vasútra a cárnő kísérte.

Pétervár, május 15. Szaharov tábornok még azt jelenti a vezérkarhoz intézett 14-iki táviratában, hogy Szalidzeipudseből nem érkeztek újabb hírek. Mintegy ezer főnyi japán csapat e hó 13-án előrevonult kilencz kilométerre északra Putantien állomástól Egy másik 300 főnyi gyalogságból és fél század lovasságból álló csapat körülvette Vafantiengt. Határőrségünk lassan visszavonul észak felé. E hó 13-án egy a határőrség 22-ik szotnyája és egy század gyalogság visszavert egy 300 főnyi tunguzbandát, mely megtámadta a Jantai aknákat. A kunguzok, akik harmincz embert vesztettek, Liaojung felé fordultak. Üldözésükre egy vadászcsapatot küldtek. 14-én reggel egy kunguzbanda merült fel Liaojungtól 16 kilométernyire nyugatra.

Port-Arthur ostroma.

Chicago, máj. 15. A Daily News jelenti Csifuból: Amidőn az újság tudósítójától bérelt

bárka reggel Port-Arthur magasságára érkezett ott heves ostrom folyt. Ameddig látni lehetett a Jakumo japán csirkálóját, egy másik csirkáló, egy ágyunaszád és egy csatahajó a kikötőbe mentek, miután a kikötő bejáratán erőszakkal bevonultak. Röviddel napfelkelte után heves tüzelés kezdődött, amely — hir szerint — délben még folyton tartott.

Az O. M. K. E. alakuló gyűlése Nagyváradon.

Sándor Pál országos akciót indított a kereskedők érdekében. Tömörülésre hívja fel őket, érdekeik védelmére. Minden osztálynak joga van érdekeit védeni s a magyar kereskedőknek nagyon is sok sérelmük van, amiket csak egyöntetű akcióval bír orvosolni s ezért szükséges, hogy egy olyan szervezet alakosanak, amely őre legyen mindazon érdekeknek, amely a magyar kereskedő osztály lételét, gyarapodását, fejlődését közelebbről érdekli.

Sándor Pálék azonban azzal kezdték a működésüket, hogy kirohanásokat intéztek az agráriusok ellen, mintha a kereskedő osztály bajainak az agrár-irányzat volna az oka. Ez vastag tévedés. Az agrárok csak ott érintik a merkantil-törekvéseket, ahol ennek kinövésai károsak a közre. Ezeknek ellensúlyozása pedig éppen olyan kötelesség, mint a magyar kereskedelem igaz érdekeinek megvédése.

Az ország különböző, kereskedelmi tekintetből exponáltabb pontjain már talajra talált **Sándor** Pál akciója s megalakították a Magyar Kereskedők Országos Egyesülését.

A nagyváradi kereskedők vasárnap tartották meg az O. M. K. E. szervező gyűlését a Csarnokban.

Reismann Mór elnökle alatt mintegy száz nagyváradi kereskedő gyűlt össze. A megjelenteket üdvözölvén, ismertette az elnök a szönyegen levő tárgyat.

Sándor Pál orsz. képviselő kezdeményezésére megalakították az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülést, amelynek vesetősége megkereste a kereskedelmi és iparkamarát és a Kereskedelmi Csarnokot, hogy tagjai és a nagyváradi kereskedők között terjeszszék az eszmét s buzdítsák az Egyesülés helyi fiókjának tagjai közzé leendő belépésre. A két testület készséggel tett eleget a felkérésnek s buzdítóközlésüknek meg is lett a kellő eredménye.

Körülbelül száz nagyváradi kereskedő jelentette be, hogy az egyesülésbe belép. Kérte, hogy minél tömegesebben lépjenek be az egyesületbe. A mostani összejövetel célja, hogy a helyi fiókot alakítsák meg s válaszzák meg annak elnökét és titkárát.

Reismann Mór elnök, dr **Sarkadi** Lajos pedig titkárrá egyhangulag, közfelkiáltással megválasztották.

Sarkadi Lajos dr szakszerű fejtegetésekkel bizonyítja, hogy az elmérgesedő agrár törekvések ellen milyen nagy szükség van a kereskedővilág tömörülésére. A kereskedők jogos érdekei, becsülete, vagy tisztességes megélhetése ellen áramlat indult, ennek gátat kell vetni.

Egységes munkálkodással érhetik el céljukat s az eredmény, ha lassú, de annál biztosabb lesz. Nagyváradi kereskedőihez egy kérelme, illetve óhajta volna. Itt Nagyváradon, a mely legnagyobb vidéki kereskedő város, a

**Jó czipő, jó czipő, jó czipő,
jó czipő, jó czipő, jó czipő,
jó czipő, jó czipő, jó czipő**

**egyedül
REICHARD** áruháza
czégnél Fő-utczán kapható.

hol legtöbb kereskedő talentum van, nem láttott eddig kölcsönös együttérzést, egymás segítségét, mint más városok kereskedői között. Legyen ez a feljajdulás utolsó s egyesült erővel igyekezzenek Nagyvárad kereskedői minél hatalmasabban megnyilatkozni egymás érdekében.

A helyesléssel fogadott beszéd után bejelentette az elnök, hogy az OMKE. naggyűlése e hó 22-én lesz Budapesten s a jelentkezők kedvezményes utazási jegyet kaphatnak a tikkárnál.

Az értekezlet ezután háromnegyed 12 órakor véget ért.

A mütárlatról.

A képkiallítás ügye nagy lépésekkel közeledik a megvalósulás felé. Az agilis rendező bizottság, élén dr Radó Ignácczal, mindent elkövet a siker érdekében s a buzgalmat — az előjelekből következtetve — bizonynyal fényes siker fogja koronázni.

A főispán sürgelő közbenjárására a pénzügyminiszter elintézte a sorsolás iránti kérvényt s az elintézésről szóló értesítést a rendezőség már meg is kapta. Ennek értelmében a miniszter sorsolás céljából 5000 darab egy koronás sorsjegy kibocsátását engedélyezte. A törvényes 10% nyereséymadót a miniszter leszállította 1%-ra, a mely csak az eladott sorsjegyek után lesz kiszabandó és fizetendő. Kiköti a miniszter, hogy a kisorsolandó tárgyak készpénzben be nem válthatók, csak egy húzás tartható és annak is politikai biztos jelenlétében kell történnie.

A képzőművészeti társulattól megjött a Budapestre küldendő képek jegyzéke.

Ezek közül a legnevezetesebbek a következők:

Neogrady Antal: Hajtás után és Cserkészd; Vágó Pál: Szeged szebb lesz, mint volt; Peske Géza: Fürdő idény; Csók István: A Megváltó; Reinhard Károly: Csizány Paona; Beck Fülöp: Tépeltetés, Petőfi; Pataky László: Szent család; Rosenmayer: Vasár; Endvay Sándor: Arczkép; Rippel—Rónai: Piszkek bácsi pipázik és kártyázik, Virágcsokor; Nagy László: Hazafelé; Nagy László: Hazafelé; Vestóczy Manó: Vadak; Eder Gyula: Pista; Knopp Imre: A kevlaari búcsu; Nadler Róbert: Sziklásöböl. Csenedélet, Családi hangverseny; Bihari: Alszik a baba; Szenes Fülöp: Női arczkép, Kis tyúk; Kézdi-Kovács László: Kora tavasszal; Első galyak, Patak az erdőben; Teles Ede: Gyermekekpmás; Markó Ernő: Téli táj, Dana-part télen; Fényes Adolf: A küszöbön, A falu ősszel.

Keleti Gusztáv Gödöllő vidékéről, Részlet Kis-Jenő vidékéről, Felvidéki faluvége; Edvi Illés Aladár: Pihenő aratók, Paraszt varga, Dalmát tengerpart, Kalotaszegi házak, Az utcaajtóban, Kalotaszegi táj, Napnyugta után, Munkából hazatérő leány, Binnfyhunyadi vásár, Kalotaszegi templom; Braunecker Stina brné: Ibolyka, Bajor pórúd; Koroknyai Ottóné: Csenedélet; Tull Ödön: Utcai részlet egy angol faluból, Kikötő részlet, Fialat asszony, Halász bárka, Angol halász falu, Kikötő bejárat, Park részlet.

Ezek között muzeumi aranyu képek is vannak s minthogy a szegedi képek közt is több lesz, a melynek arányai nagyok, ennél fogva a nagyvárad mütárlat el fog ütni a rendes vidéki kiállításoktól, amelyek ugyszólván csak képvásárlásra számítanak. Itt sok olyan kép lesz, a mely magántulajdon s a mely muzeumokból jön Nagyváradra.

A rendező bizottság ma d. u. 5 órakor a városház disztermében gyűlést tart, amelyen való megjelenésre ez uton hívják meg az összes tagokat. Részt vesznek a gyűlésen a hölgybizottság csoport elnökei is: özv. báró Gerliczy Félixné, Ritoók Zsigmondné, Steinsberg Móriczné, özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné, Beóthy Lászlóné, báró Karg Jánosné, Békéssy Józsefné, Sável Kálmánné.

Samrecsányi püspök állandó érdeklődéssel kíséri a kiállítás ügyét; a rendezőség arról értesítette a püspököt, hogy lehetőleg május 21-én nyitják meg a kiállítást.

A Szegedről jött képek már a vasutnál várják a kicsomagolást; a budapesti képek ma érkeznek meg.

UJDONSAGOK.

* **Az Örök-imádás Templom.** Az Erzsébet Örök-imádás Templom alapkövét ünnepiesen holnap, szerdán délután teszik le s ez alkalommal a fővárosban országos oltár-egyesületi kiállítást és eukarisztikus kongresszust tartanak.

Az ünnepségnek középpontja az alapkövetétel, amelyen *jelem lesz ő felsége udvarával, a királyi hercegekkel és hercegnőkkel, a kormány, az országgyűlés, a főváros képviselőivel együtt. A főrangú világ is teljes számban megígérte megjelenését s nagyszámu közönség sem fog hiányozni.*

A templom megdicőült Erzsébet királyné emlékére épül, szinte kiengesztelésül a példátlan gaztettség, amelynek a koronás asszony áldozata lett; az örök imádásról pedig azért nevezték el, mert benne a többi templomtól eltérőleg éjjel-nappal van közimádatra kitéve az oltári szentség, amely tudvalevőleg középpontja az istentiszteletnek. A templom az Üllői-ut 75. számu telkén épül s közadakozásból eddig csaknem *egy millió koronát gyűjtöttek rá*; az oltár-egyesület százhatvanezer, *Mayláth Györgyné, az országbíró özvegye kétszáz ezer koronát adott*; még azonban *félmillió koronára van szükség*, hogy a templom teljesen elkészülhessen. Az alapkövetélen a szertartásokat *Samassa József egri érsek* fogja végezni, számos püspök jelenlétében. Az eukarisztikus kongresszust pedig kedden délelőtt 11 órakor kezdik, *Samrecsányi Pál nagyvárad latin szertartásu püspök* nyitja meg, mint elnök a katolikus kör nagytermében s beszélni fog ugyanekkor *Radu Demeter, ugyanottani görög szertartásu püspök* is. Csütörtökön délelőtt féltizenegy órakor lesz a kongresszus diszgyűlése, amelyen *Városvy Gyula, székesfejérvári püspök, Zichy Nándor gróf és Prohászka Ottokár* fognak beszélni. Az ünnepségeket közös szentségimádás és szentségi körmenet fejezi be, amelyet a belvárosi templomból *Samrecsányi püspök* fog vezetni.

* **A felső kereskedelmi iskola Nagy-Szalontán.** A nagyvárad felső kereskedelmi iskola növendékei május 15-én vasárnap Nagy-Szalontára rándultak át, hogy a hajduk nevezetes városát, a csonka tornyot, s az Arany-relikviákat nem különben a Kossuth szobrot meglekintsék. A kirándulókkal mentek dr Kovács S. János, *Schuszték Adolf* felsőkereskedelmi iskolai, *Beke Boldizsár* gimnáziumi, *Katona József, Kardeván Károly és Hegedüs Aladár* reáliskolai tanárok és *Bodnár János* közs. isk. tanító. A vendégeket Király főgimnáziumi tanár lekötelező szívelyességgel kalauzolta. Az Arany relikviák meglekintése után a Koronában kankett volt, délután pedig a Kossuth szobránál rögtönzött kis ünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyt a Himnusszal nyitották meg utána dr Kovács S. János igazgató beszélt, egyszívű közvetlenséggel és nagy hatással miközben megkoszoruzta a Kossuth szobrot.

Utána *Váczai István* középső oszt. tanuló szavaltta el *Abrányiak a Haza* című poétikus szép költeményét meghatóan sok érzéssel és tüzzel. A nagy számu közönség a Szózat hangjánál oszlott el. A város nevében *Veres Károly* ácsmester köszönte meg a látogatást s a szép ünnepélyt. A kirándulók még aza nap este hazautaztak.

* **Iparosok figyelmébe.** A kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter urnak 15964—III—04. számu rendeletére való hivatkozással, van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a jelentékenyebb hazai ásványolajfinomító gyárakkal a motorok hajtásához használt adómentes benzinnel mérsékelt áron leendő eladása iránt az 1899. évi december havában, illetve 1901. évi április havában létesített ideiglenes jellegű megállapodás, melynek értelmében az illető gyárak a motorok hajtásához felhasználandó benzinnel adómentes beszerzésére jogosított hazai kisiparosoknak, a náluk megrendelt adómentes benzint három hónapra előre meghatározandó mérsékelt ártól fogják eladni, mely mérsékelt ár 1900. évi január 1-től a mai napig métermázsánként 16 (tizenhat) koronában volt megállapítva — folyó évi június hó 30-ikán hatályon kívül fog helyezett. Nagyvárad, 1904. május hó 15. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara; Huzella Gyula, kir. keresk. tanácsos, elnök. Dr Sarkadi Lajos, tikkár.

* **A Félix-fürdő megnyitása.** Pünkösdi vasárnapján lesz az ünnepélyes megnyitó a Félix-fürdőben. A gyógyhely új bérloje, *Komzók Alajos*, a nagybányai művész gárda mecenás házigazdája nagy áldozatkészséggel az országban páratlanul álló vízűtő szerkezetet vezetett be és újból rekonstruálta a fürdő telep egész berendezését. Maga a kurszalón új berendezésével és a szobák modern, kényelmes butorozása a legelső fürdők közé emelik a Félix-fürdőt. *Komzók Alajos* áldozatkész törekvéseinek már is jelentékeny eredménye a növekedő érdeklődés, melylyel a közönség már is elárasztja a Félix-fürdőt. Pünkösdi vasárnapján lesz a fürdő ünnepélyes megnyitása, mely alkalommal az acetylén lámpákkal pazarul világított kurszalóban táncmulatságot rögtönöznek.

* **Megzavart esküvő.** *Krausz Dzsó* nagyvárad lakos vasárnap délután tartotta lakodalját. Az esküvőre délután megérkezett a vőlegény egyik öccse, *Krausz Sándor* szarvasi

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE Nagyvárad,
Fő-utca,
(Uri Casinó-épület).

angol divat férfiszabó-czég

TELEFON 520.

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi-ötönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumeket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

fiatal kereskedő is, kit a vonatonál a másik öcsése, Katona Márton élesdi könyvelő várt. Együtt mentek aztán be a Fekete Sas szállodába, hol a 26. számú szobát bérelték ki. Krausz Sándor azonnal öltözködni kezdett, hogy az esküvőre menjenek. Több tárgyat kirakott az asztalra, többek közt egy kis lancaster revolvert. Katona kezébe vette a revolvért hogy a ravaszát kipróbálja. Nem is számított arra, hogy a revolver töltve van, a bátyja pedig a tükröt előtt állva, nem látta hogy az öcsése a revolvért forgatja. A következő pillanatban elsült a revolver és az öltöző fölben levő Krausz Sándor a földre zuhant. Fejéből ömlött a vér. A golyó nyakszirten találta. Azonnal orvosért szaladtak a rendőrséget is értesítették. Csakhamar megjelentek Munk Béla, Berkovits Miklós és Nemes Aron orvosok, kik a súlyosan sérült kereskedőt első orvosi segélyben résztesítették és Kemény rendőrbiztos, ki az esetről jegyzőkönyvet vett föl. Így a lakodalom teljes csendben történt meg. Az ügybe beleavatkozott az ügyészség is, mely vizsgálatot indított. Krausz Sándor állapota súlyos s a kórházban ápolják, hol Papolczy Ferenc tb. főkapitány is felkereste és kihallgatta.

* **A sakkverseny eredménye.** A nagyváradai sakkör által rendezett sakkversenyt most fejezték be s vasárnap hirdette ki a választmány az eredményt. Az első osztályban az első díjat *Gesatesi* Odón, a másodikat *Hegyesi* Pál, a harmadikat *Gábel* Jakab nyerték; — a második osztályban pedig *Fried* Ferenc és *Domokos* Andor lettek a győztesek. A díjakat a kör közgyűlésén osztják ki a nyerteseknek.

* **Lásítás az emberpiacon.** Tegnap, vasárnap délután különösen sok napszámos gyűlt össze a Széchenyi-tér és a Sztaroveczky-utca torkolatánál levő ugynevezett emberpiacon. A kedvező alkalmat három nagyszájú bujtogató napszámos, Hajdu Gergely, Bodis Sándor és Bodó Imre arra használták fel, hogy napszámos társaikat izgassák s sztrájkba kergessék. Erősen kardoskodtak mosdatlan szájjal tartott zagyalékos beszédekben amellett, hogy a jelenleg érvényben lévő napszámberért ne dolgozzanak a szőlőkben. A tömeg persze élvezettel hallgatta a három izgató beszédjét, sőt mikor Kovács János rendőr több társával a sokadalmat szétoszlatásra akarta bírni, az izgatókkal együtt megtámadták a rendőröket. Az izgatók ellen a rendőrség megtette a megtorló lépéseket.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Az elhunyt testvérei, rokonai, úgy a magok, mint jó barátai és ösmerősei nevében is fájdalomtelt szívvél tudatják a legjobb testvér, rokon és jó barátának Weinrich János-nak f. évi május hó 16-án délelőtt életének 48-ik évében történt csendes elhunytát. A megboldogult kedves halottunk földi maradványai ugyane hó 18-án d. e. 10 órakor fogtak az ág. ev. egyházi isteni tisztelet végezte után Biharvármegye közpörházából az olaszai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ösmerősei tisztelettel meghívatnak. Nagyvárad, 1904. május 16. Béka poraira.

* **Helyreigazítás.** A napokban említést tettünk arról a bünperről, amely *Böhm* György káptalani erdész és özv. *Komlosán* Kosztáné között lefolyt. Helyreigazításul közöljük, hogy özv. *Komlosán* Kosztáné urnő aradmegyei körjegyző özvegye s *Goldis* József püspöknek nem főszülője volt, hanem közeli rokona, amennyiben nevezett urnőnek *Goldis* püspök nagybátyja volt.

* **Resch csendőrmester holtteste Nagyváradon.** Az élesdi véres vasárnap egyik sajnálatra méltó áldozatát: *Resch* Mihály csendőrmestert, tudvalevőleg az élesdi sirtombban temették el. A hősi halállal kimúlt derék örsvezető holttestét családja Nagyváradra hozatta s itt temették el az olaszai nagytemetőbe. Biharvármegye alispánja tegnap megadta a hullaszállítási engedélyt. Ma, kedden délután 5 órakor szállítják Nagyváradra s az olaszai temetőben katonai pompával fogják örök nyugalomra helyezni.

* **A Körösbe ugrott.** Vasárnap este nyolcz óra tájban az Ezredévi emléktéri garasoshidnak a nagypiaczter fölötti oldalán *Hödrik* Antal asztalossegéd a Körösbe ugrott. Szerencsére *Resovszky* 37-ik gy. e. beli hadnagy éppen akkor ment keresztül s meghallotta a Körösből az emberi hangokat: »Jaj, már benne vagyok.« A hadnagy nem sokáig habozott, hanem utána ugrott és kimentette. Az öngyilkos jelöltet az ekkor már odaérkező rendőr a rendőrségre kísérte, hova nem sokára érte ment az esetről értesített édes anyja is.

* **Öngyilkos gazda.** Sarkadi levelezőnk írja, hogy *Bende* Lajos 67 éves jómódu gazda már hetek óta buskomorságban szenvedett s 15-én este padlásán felakasztotta magát.

* **Az élesdi vérnap újabb áldozata.** Az élesdi véres vasárnap oktan martirjai még mindig szaporodnak. A biharmegyei közpörházban halálos sebekkel még mindig kínlódnak az áldozatok s egynek a halála újra feleleveníti a szomorú vérengzés emlékét. Tegnap *Pap* Omeze révi lakos szenvedett ki közel három heti kínlódás után a biharmegyei közpörházban.

* **Gyermekgyilkos anya.** Duma Máriát a leha, oláh gyepesi fiatal lányt váratlanul meglepte a szőgyen. A leány valami módon el akarta leplezni a bűnbe fogamzott csöpséget s két napig a padlásán rejtgette gyermekét. A gyöngye, elhanyagolt teremtés azonban elalélt a padlásán. Anyja abban a hitben, hogy a gyermek meghalt elásta a kert végében. Az alig pár marék földdel eltakart nyöszörgő gyermeket azonban megtalálták s a Duma Mária bűne kitudódott. A főszolgabíróság jelentést tett a nagyvárad kir. ügyészségnek s innen *Korn* Lajos kir. ügyész vezeti ez ügyben a vizsgálatot.

* **Rendőri hírek.** *Tellenért* tolvaj *Varkucs* Lajos napszámos tegnapelőtt este a nagypiaczterei Rothbart-féle vendéglőbe tért be ittas állapotban. Az alkalmat felhasználva *Berki* Gyula rovott multa cigányprimás, kilopta a zsebéből a zsebkendőbe kötött 4 korona pénzét. *Berkit* azonban még abban a perczen megcsípték és lezárták. — *Részeg bérkocsis.* Tegnap este fél 9 óra tájt a 129. számú egyfogatu bérkocsis *Diós* István fuvart váltalt, annak ellenére, hogy a szó teljes értelmében részeg volt. Anyira, hogy bajtani sem tudott. Hogy esetleg kalamitást ne okozzon, a posztoló rendőr a bakról leszállította és a rendőrségre kísérte a részeg kocsist, honnan csak másnap reggel bocsátották ki, mikor kijózanodott. — *Különc katoná.* Nagy Gábor Bányasor 5. sz. alatti lakására tegnap hajnal-tájt egy 37-ik gyalogezredbeli közlegény bevitte 3006-os számú oldalfegyverét és minden megjegyzés nélkül ott hagyta. Az oldalfegyver a rendőrségre került további eljárás végett. — *Megkerült ruhaneműk.* Szabó Teréz és *Vimlatil* Ferenczné két hónappal ezelőtt panaszt emeltek, hogy több rendbeli női ruha és fehérneműjük eltűnt. Szabó Teréz az elkallódott ruhaneműk közül egy szoknyát felismert tegnap *Végső* Erzsébet napszámoson és bejelentette a rendőrségnek. A megejtett házkutatás során az összes eltűnt ruhák és fehérneműk megkerültek és a rendőrséghez, onnan pedig jogos tulajdonosaikhoz kerültek. — *Vér*

a bálban. A Kolozsvári-utcai Tokai Flóra-féle jóhírű kocsmában tegnap éjszaka lezajlott bál alatt *Csóka* Bazil 37-es közlegény oldalfegyverével megszurta *Demján* Mari szolgálót. A sérültet beszállították a kórházba szállították. — *Találtak* egy ezüsttel díszített sétabotot. Atvehető a rendőrségen.

x **Hírek az orosz-japán háborúról** már nem érdeklik a közönséget, de mindig új és érdekes marad *Leitner Lászlár kalap-, cipő- és férfi divatáru* nagykereskedő, (Zöldfa-u) változatos szemképrázta raktára, melynek megtekintése ép oly szórakoztató, mint hasznos. Most *pünkösdi előtt* különösen ajánlható fenti czég, minden néven nevezendő cipő-, kalap- és férfi divatáru cikkek beszerzésére, mert a mellett, hogy csakis a legutolsó divatu cikkek lesznek áruba bocsátva, az árak is hihetetlenül olcsóra vannak szabva, miről a legkönnyebben meggyőződhetünk, ha pünkösdi szükségletünk ott szerezzük be. 744

x **Mindenkit** saját érdekében kérünk hogy ha női és férfi ernyőben, továbbá női férfi és gyermek harisnyában szükséglete van, annak beszerzése végett forduljon az *Amerikai Aruházhoz*, Olasz Fő-utca, a hol e cikkek mindenkit meglepő olcsó árban lesznek most nagy raktár végett árusítva. 617

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Kedd: Vándorlegény.

Szerda: Cassanova.

Tavas. Még az ilyen jelentéktelenségek előadása is mutatja itt-ott az új társulat gyengeségét. Elég annyit ideírunk, hogy *Parlagi* Kornélia szerepét — *B. Koppán* Margit vette át. Bármennyire elismerjük is *B. Koppán* Margit igyekvését, sem éneke, sem játéka, sem táncza nem felelnek meg a nagyváradai igényeknek. Megirtuk róla már a télen, mire való hát mégis nagy szerepekben felléptetni, ha már szerződötték?

Szerencse még, hogy *Vlassák* Vilma szép éneke s a többi, jó részt régi jó szereplő, kiegészítette a darabot; az ujak közül dicsérrel kell ez alkalommal megemlíteni *Feledé* Boriskát, a ki a szobaleány szerepét játszotta és énekelte pajzánu kedves humorral.

Az utolsó előadások. Csütörtökön este bezárulnak a Szigligeti-színház kapui s október 1-ig a színtársulat Gyula és Orosházán fog működni.

Székelly Irén ma kezdi meg vendégszerelését a Szigligeti-színházban ma a *Vándorlegény* női főszerepében, szerdán *Cassanova* női főszerepét s csütörtökön este a színtársulattal együtt búcsuzik a váradai közönségtől, hogy csütörtökön este mit játszik a művész, arra nézve még ma este lesz a végleges megállapodás.

A színtársulta Gyulán. A »Békés« című hetilap a következőket írja a gyulai színtársulatról és a *Somogyi* Károly színtársulatról:

Somogyi Károly színtársulata folyó hó 21-én, pünkösdi szombatján este kezdi meg 40 előadásos saisonját a gyulai Erkel Ferenc színpörben. Erdélyi Miklós társulati titkár három napot töltött városunkban és személyesen járt utána a bérletnek, amely az eddigi eredmény szerint körülbőlül azonos a tavalyival, valószínű és még inkább óhajtható azonban, hogy a színtársulat megérkezéséig azt tülhadjja. Somogyi Károly igazgató s társulata mult évi saisonjával közönségünk minden része anyira meg volt elégedve, sőt a pessimistikus előítélet következtében bátran írhatjuk, hogy oly kellemesen és nagy fokban meg is volt lepetve, hogy az idei saison, a mikor az igaz-

gató tavalyi kitűnő erői mellé a társulattól el-
távozott tagok helyére még kiválóbb erőket
szerződte — amint arról a lapunk mult
heti számában közölt előleges szini jelentés ta-
nuskodik — a mesterséges hangulat keltését
teljesen feleslegessé teszi. A közönség nem csu-
pán a derék igazgatót támogatandó, hanem
elsősorban önmagának szerzi meg a legkel-
lemesebb szórakozást és magas művelzetet,
ha a társulatot tömeges pártolásban részesi-
tendi.

Perényi Margit esküvője. A bájos
hagyó primadonna, az ünneplést színésznő, Pe-
rényi Margit tegnap ragyogó tavaszi napon lé-
pett ottár elé dr. Laczkovich Elemér fővárosi
örvossal, Esztergomban. A szerelem kötötte
frigyre az egyházi áldást Némethy Lajos espe-
res-plébános adta a vizvárosi zárdatemplom-
ban, hol a most már boldog ifju asszony mint
kicsiny iskolás leánya mondotta hő imáit, mi-
előtt a nagy és fényes pályára lépett, melyen
neki mindig dicsőség, ünneplés és becsülés ju-
tott osztályrésztül. Az esküvőn, mely különben
nemes egyszerűséggel ment végbe, lehet mon-
dani egész Esztergom intelligens közönsége részt
vett és vége-sora nem volt a szerencsekivána-
toknak.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 219. Bérletszám 15. (páratlan)
Ma, kedden 1904. május 17-én:

Vándorlegény.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és els.
emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor.
Zsolye 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor.
Erkélyülés 1-6 sor 1 kor. 20 fill. közép 2-ik sor 1 kor.
Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék
60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy
a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill.
Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bér-
házzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól
5-ig. Esti pénztárnás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától
előre válthatók.

Holnap, szerdán május 18-án

Casanova.

Operette.

EGYESÜLETEK.

Az orvosegylet közgyűlése.

A biharmegyei orvos-, gyógyszerész és ter-
mészetudományi egyesület vasárnap délután
tartotta rendes közgyűlését a városház termé-
ben, dr. Konrad Márk elnöklete alatt. A gyű-
lés elején felolvasta dr. Edelmann Menyhért
titkár terjedelmes jelentését, amely felölelte az
egyesület mult évi tevékenységét. A jelentést
tudomásul vették a pénztári és a könyvtárnok
jelentésével együtt. Ezután megemlékeztek az
egyesület mult évi halottairól. Dr. Hoványi
Ferencz felett dr. Baróthy Akos tartotta meg
emlékbeszédét, amelyben méltatta a kiváló fér-
fi széles tudását, a város közegészségügyének
fejlesztése körül szerzett érdemeit és buzgal-
mát. Dr. Heimann József felett dr. Weiss Már-
ton és dr. Grünwald Mór felett dr. Schwim-
mer Márton tartottak még emlékböszédeket. —
A tisztikart újból megalakították a régi tisztvi-
selőkkel. Este kedélyes társas vacsorával fejez-
ték be a közgyűlés napját.

MULATSAG.

Jogászmajális. A nagyvárad kir. kath.
jogakadémia polgárai az idén is felelevenítik a
régijogászmajálisok emlékét. A derék jogá-
szok már megalakították a rendezőbizottságot
az akadémia legjobb tanczosaiból. A meghívót
már a napokban kézbesítik. A majális, nem
mint egyik lap tévesen írta 18-án, hanem
28-án lesz a Püspök-fürdőben.

NYILTTÉR.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séget, valamint nagybecsült rendelői-
met tisztelettel értesíteni, hogy szabó-
műhelyemet Szilágyi-Dezső-utcáról má-
jus 1-től Fő-utca, Casino-épület udvarába
helyeztem át, a hol is egy a mai kornak
megfelelő

férfiszabó-szalont

rendeztem be és azt a legjobb munka-
erőkkel láttam el.

A legfinomabb angol, francia és honi
szövetekből állandó nagy választék áll
a nagyérdemű közönség rendelke-
zésére.

Szives támogatást továbbra is kérve, vagyok
teljes tisztelettel 740.

Fudally Bálint,
férfiszabó.

Jelzálog-kölcsön.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séget értesíteni, miszerint **Nagyváradon,**
Lakatos-utca 4. szám alatt

jelzálog-kölcsönt közvetítő
nyitottam. irodát

Közvetíték előnyös feltételek mellett
törlésztéses jelzálogkölcsönöket
10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi
visszafizetésre 4, 4 $\frac{1}{2}$, 4 $\frac{1}{2}$, 5%-os fél éves
részteltekben, melyekben a kamat és tőke
törlesztésbe beafozlaltatik.

Előnyös feltételek mellett **konvertálók**
drága kamatozású kölcsönöket.

Levélre készséggel válaszolok. Telefon-
szám: 362. helyben és vidékre.

Sztringó Antal.

TAVIRATOR.

A népoktatás reformja.

Budapest, május 16. (Saját tud. táv.)
Berzeviczy Albert közoktatásügyi minisz-
ter a népoktatás reformjáról a közel jö-
vőben törvényjavaslatot terjeszt a képvil-
selőház elé.

A javaslattal már a kultuszminiszte-
riumban elkészültek. A reformok öt sza-
kaszba foglalhatók össze:

1. A szülők pénzbüntetés terhe alatt

kötelesek iskola köteles gyermekeiket is-
koláztatni.

2. Azokban a nemzetiségi iskolákban
ahol 20 százaléku magyar ajku tanuló
van ott a számolást, történelmet magyar
nyelven kell előadni, s minden tanuló-
nak irni és olvasnia kell magyarul.

3. A felekezeti iskolák tankönyveit a
közoktatásügyi miniszter felülvizsgálja,
hogy nem tartalmaznak-e államellenes
tanításokat.

4. A községi tanítók fizetésének mi-
nimuma 800 korona, 5 évi 100 korona
pótlékkal, mihez az állam 120 kor. pótl-
kot ad.

5. A tanító képző intézetek vizgá-
lataira a kormány kormánybiztosokat
küld s a tanfelügyelői állások mellé is-
kolafelügyelői állásokat rendszeresítenek.

Port-Arthur bevétele.

London, május 16. (Saját tud. táv.)
Sanghaiból táviratozzák, hogy a japá-
nok szombaton nagy áldozatok árán
bevették Port-Arthurt. E hír még meg-
erősítésre szorul.

REGÉNYCSARNOK.

ÉVA.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Most jön Klosewicz Stach az »Aquatore«
reggeli számával. A távirat az »Aquatore«-ban
is megjelent.

Újabb szerencsekivánatok kezdődnek. Az
öreg Sludczki, aki máskülönböben hamis kölyök
és emellett édeskés mint a méz, — megszorítja
kezemet e szavakkal:

— Istenemre mondom, én mindig tehetséges
embernek tartottam és védelmeztem is kedves
kartárs! (emlékszem, mindig számárnak nevez-
tet!) — egyébként ha az önék nem tetszik
kedves kartárs, hogy egy oly fa-peresto mint
én, önt kartásnak nevezi, akkor kérem ho-
csásson meg, igen tisztelt kartárs úr, de higgye
meg, hogy csak megszokásból történt.

Én bensőleg a pokolba kívántam volna
küldeni, e mielőtt válaszolhattam volna neki.
Karminski félre hív és halkán, de úgy, hogy
valamennyien hallgatták, azt súgta nekem;

— Kedves kartárs, ha pénzre van szük-
sége, csak szóljon nekem és én majd . . .

Karminski nálunk »szolgáltatás« czímen
ismeretes. Gyakran megtörténik, hogy azt
mondja nekünk: »Kedves kartárs, ha pénzre
van szüksége, csak szóljon nekem, és én majd,
. . . a viszontlátásra!«

Én azt feleltem neki, hogy ha más helyről
nem kapok pénzt, majd ő hozzá fordulok.

Időközben más barátok is jönnek, tiszta,
igazlelkűek és majdnem össze nyomnak ülése-
seikkel.

Végre Swiateczki közeldedik látam, hogy
meg van indulva, de azt elpalástolni igyekszik s
nyersen szól:

— Bár látom, hogy elszidósodol, mégis
szerencsét kívánok neked!

— Ambár látom, hogy butulsz, mégis
köszönöm! — felelek én és megöleljük egymást.

Porterkiwicz Vach mellesleg megjegyzi
hogy toroka kiszáradt. Nekem egy fillérem sincs,
de Swiateczkinek még van két rubelje és a
többieknek is van egy kis pénzük. Most a gyűj-
tés következik s utána a — muri.

Egészségemre isznak, a magasba dobnak
és miután megtudták, hogy a Susloweki-féle
viszonyom megint helyre állott, még Kazim
egészségére is koczinának, mire Swiateczki hoz-
zám jön is így szól:

— Azt hiszed, hogy mielőtt a kisasszony
irt, **ők a táviratot nem olvasták?** . . .
Ez a megjegyzés úgy hatott rám, mintha
egy doronggal f-jbe vágta volna. Mialatt a
láthatár az egyik oldalon kitisztul, a másik ol-
dalon rettenetesen elsötétül. A szülőktől min-
den kitelik, de hogy Kazia képes legyen ily
számításra, nem merem elhinni.

Valószínű, hogy reggel az ivócsarnokban
a táviratot olvasták és ez okból hívtak ma-
gukhoz.

Az első pillanatban Suslowskiékhez akar-
tam rohanni felvilágosítás végett, de a társasá-
got csak nem hogyhatom el? . . .

E pillanatban Ostrzynsky lép be a szo-
bába. elegánsan, hűvösen, öntudatosan, diva-
tos keztyűvel, mint rendesen. A szelleme csak
úgy sziporkázik, mint a tüzkéve, máskülönben
ravasz, agyafurt ficzkó.

Már a küszöbön leereszkedőleg int séta-
pálczájával és szól:

— Szerencsét kívánok, mester! — én is
kivánok szerencsét?

Ez a szót, «én», olyan hangsúlyval ejti
ki, mintha az ő szerencsekívánása többet
érne, mint a többié.

Lehet, hogy talán úgy is van.

— Miket találtál ki? — kérdem Ostrzyn-
skitől — amint itt engem látsz, mindent a »Pa-
pir sárkány«-ból tudtam meg!

— Hát mi közöd hozzá? — válaszol
Ostrzynski.

— De a kép kiállítására vonatkozólag
sem nyilatkoztam még.

— Hát teszed most! — szól Ostrzynski
nyugodtan.

— Hiszen nincs is anyja és így nem is
lehet beteg! — kiált Michalak Voitek.

(Folyt. köv.)

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. máj. 16-án.

Magyar aranyjárdék 4	1.18
Magyar koronajárdék	97.80
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 ^{1/2}	89
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 ^{1/2}	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98
Halméresi jog megváltási kötvény	98.20
Horváth szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	1.51
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	99.85
Osztrák járadék papirban	99.45
Osztrák járadék papirban	118.50
Osztrák járadék aranyban	99.45
Osztrák korona járadék	152.50
Osztrák államsorsjegyek	16.05
Osztrák magyarban részvény	749.50
Magyar hitelbankrészvény	6.37
Osztrák hitelintézet részvény	633.75
Párisi vista	19.07

29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.25
Németbirodalmi márká	234.47
Londoni vista	95.40
márkás20 arany	23.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetmény.

Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

elfogad betéteket könyvecskékre és folyó
számlára:

6 hóig elhelyezett **5%-os** kamatot
összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol
váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre
előleget ad.

Nagyvárad, 1904. május hó.

789

AZ igazgatóság.

Nagy választék!

Bérma-ajándék tárgyak

kedvező beszerzési helye.

Csakis jó minőségben, de ez alkalomra
meglepő olcsó árban!

Arany, ezüst gyermek- és női-gyűrűk,
fülbevalók, karpereczek, nyakláncok,
szívecskéik, kereszték és amulettek.

Ezüst- és nickel-órák.

Ezüst- és nickel-láncok.

Egy 14 karátos arany-nyaklánc 5 frttól feljebb.
> > > szívecske 3 frttól feljebb.
> > > kereszt 2 frt 50 krtól feljebb.
Egy ezüst óra — — — 5 frttól feljebb.
Egy ezüst óralánc — — — 1 frt 70 krtól feljebb.

SZILÁGYI GEZA órásnál

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Nagy választék!

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Ezelőtt REISZ és PORJESZ.

Május elsejétől fogva

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos
és kárpitós

BUTOROK

modern stylben, gazdag válszt
ban, **gyári árban.**

Szolid, szabott árak!

Az Amerikai Áruház olcsó árai
mindenki előtt ismeretesekek.

Költözködők figyelmébe!

**Függönyök, garnitúrák,
szőnyegek, madraczok,
paplanokból** igen szépen össze-
válogatott **nagy**
raktár van.

Ugyszinte minden más rőfös divatáru és
diszidolgokban szép nagy választék s te-
kintve a nagy forgalmat, ilyen olcsó árakat
egy üzlet sem nyújthat, mint ez

Tisztelettel. 617

„Amerikai Áruház“

Nagyvárad,

Olaszi, Fő-utca, »Bazár«-épület.

A t. Gazdálkodó és Kereskedő urak

s z i v e s f i g y e l m é b e !

Saját gyártmányu kötéláru üzletemet

ujabban és **zsák ponyva eladás és kölcsönzessel** bővítettem ki és
nagyenyiségben történt bevásárlásaim által azon kedvező helyzetben
vagyok, hogy mindenféle **gabona-, lisztes-, kender-, és lenzsákokat, gyapju**
és szalmazsákokat, vízhatlan ponyvákat u. m. eséplő-, kazán-, asztal-,
szekér és sátor-ponyvákat, repce- és rostáló-ponyvákat, vitorla-vásznak,
zsák-vásznak, ponyva- és redőny-vásznak, valamint len- és jutadru-
gyárak **összes gyártmányait eredeti gyári árakban árusítom el, a legmér-**
sékeltőbb kölcsöndíjakat számítóik jóminőségű **ujzsák és ponyvaimért is.**

Kötélgyártmányaim

az 1900. évi budapesti fonó- és szövő-ipar kiállí-
táson elismerő oklevéllel,
az 1902. évi pozsonyi mezőgazdasági kiállításon
I-ső rendű éremmel lettek kiténtetve.

Állandóan nagy raktárt tartok mindennemű 758.

gazdasági kötélgártmányaimból

zsákszínek, dohány- és cserkötőzö zsinórokból, melyeket kizárólagosan
I-ső rendű **bácskai kenderből** készítették és ezeket, valamint I-a **kender**
és **kócot,** kéve kötelet és a **gazdálkodáshoz szükséges** összes
műszaki cikkeket nagyon jutányos árban árusítom.

Az eddigi b. bizalmat megköszönve, kérem azt új vállalatom iránt is
fenntartani, mindenkorra pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítva.

J. Weisz Mór,

Telephon: 229.

= saját gyártmányu kötéláruk, zsák és ponyva raktára =

Nagyvárad, Kossuth-u. Andrényi palota.

Legolcsóbb órajavitó-műhely!

A közelgő pünkösdi ünnepek alkalmából
bérmaajándék-tárgyak legolcsóbb és leg-
czélszerűbb bevásárlási helye

Kepes Márton,

mű-órák és ékszerész diszraktára
Nagyvárad, Bazár-épület,
(színház oldala mellett.)

hol ezen tárgyak már a következő mesés
árakban kaphatók:

Valódi ezüst órák, nyitott fedéllel, fiúknak	4	25	kr	tól
Valódi ezüst órák, dupla	>	>	5	> 25 >
Valódi ezüst órák, nyitott	>	leányoknak	4	> 50 >
Valódi ezüst órák, dupla	>	>	5	> 50 >
Valódi oxidált fekete acél óra	>	>	8	> 50 >
Kitűnő minőségű nickel órák fiúk részére	2	>	50	>
Ugyanaz dupla fedéllel	3	>	50	>
Valódi arany női órák	15	frittól	feljebb.	

Valódi 14 karátos arany gyűrűk 2 fnt 50 krtól felebb
egysíntén az itt felsoroltakon kívül, értékesebb tárgyak-
ból is dus raktárt tartok s azokat a legelőnyösebb ár-
számítás mellett becsátom a m. t. közönség szíves
rendelkezésére.

A n. é. közönség b. pártfogását kévra vagyok

kiváló tisztelettel

Kepes Márton,
órák és ékszerész.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utazó kosarak és bőröndök nagy választékban.

U J! Szerencse-Bazár! U J!

KARDOS LIPÓT

szerencsebazárja Nagyvárad, Szt.-László-tér 1. sz.

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szíves tudomására, miszerint *Nagyváradon, Szt. László-
tér 1-ső szám alatt* (Elek József üzlete mellett) egy, a mai kornak megfelelően legmodernebbül berendezett

gyermek-játék- és diszműáru-üzletet

nyitottam, hol minden e szakba vágó cikkek úgy a kivittelt, mint a *mesés olcsóságot* illetőleg verse-
nyen felül állanak. — *Férfi-divatcikkek, turista-ingek, övek, torna- és komót-czipők, női- és férfi
szalmakalapok, eső- és napernyők, harisnyák, sétatobok, valódi solingeni acél zsebkések* dus vá-
lasztékban. — *Mindennemű szobadiszekből állandóan nagy raktár.* — Egyszerű próba vá-
sárlás bárkit meggyőz úgy a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról,
mint az árak rendkívüli olcsóságáról. Szíves támogatást kévra, vagyok mély tisztelettel

KARDOS LIPÓT.

Mindennemű szobadiszek, majolika és fayence-áruk.

Szabott, olcsó ár!

Uj üzlet!

Zöldfa-utcán csak **Kertész Sándornál**

746

rendkívül kedvező alkalmat felhasználni,
Legjobb mosó katonok — — — — 12 kr. 140 cm. sz. koromfekete Lüsster — — — — 98 kr. 120 cm. sz. Tennis Lüsster minden szín — 58 kr.
Legfinomabb selyem batiszt — — — — 25 > 140 > > mintás legf. kelme 89 > 95 > > Legfinomabb francia Delén 48 >
Pongais francia batiszt, arabeszk mintákkal 38 > 120 > > Sottis legujabb — — — — 89 > Fekete selyem napernyők 98 kr., legfin. 1 fnt. 35 >

Rabkötött férfi és női harisnyák, zsebkendők, fejkendők, rend-
kívül olcsók, ágy garnitúrák, függönyök, paplanok és más
százféle cikkek leirhatatlan olcsók, **d e c s a k**

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy helyben Zöldfa-utcán, *Heiman
Lipót és Társa* czéggel szemben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő *rőfös és divat-
áru üzletet nyitottam* s mint fiatal kezdő kereskedő, ki 12 év óta helybeli legelőkelőbb
üzletekben elsajátítottam a t. hölgyközönség jó ízléseit, be akarom bizonyítani, hogy

lehet a *legdivatosabb árukat oly olcsóért beszerezni*, hogy bámulatos lesz
egész Nagyvárad és Biharmegye vevőközönsége előtt. Mindenkinnek saját érdeke ezen
mert ily szép és olcsó *soha nem volt* és nem is lesz. Például:

Legjobb mosó katonok — — — — 12 kr. 140 cm. sz. koromfekete Lüsster — — — — 98 kr. 120 cm. sz. Tennis Lüsster minden szín — 58 kr.
Legfinomabb selyem batiszt — — — — 25 > 140 > > mintás legf. kelme 89 > 95 > > Legfinomabb francia Delén 48 >
Pongais francia batiszt, arabeszk mintákkal 38 > 120 > > Sottis legujabb — — — — 89 > Fekete selyem napernyők 98 kr., legfin. 1 fnt. 35 >

Kertész Sándor új rőfös- és divataruházában,
Zöldfa-u. (Heiman-czéggel szemben.)

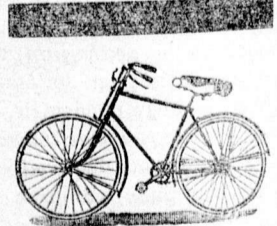
Szabott, olcsó ár!

KALENDA JÁNOS

varrógép- és kerékpár-raktára

Nagyváradon, Szent László-tér,

holdas templom mellett.

A legujabb Puch és Helical kerékpárok

és kerékpár alkatrészek megérkeztek.

Kerékpárok és varrógépek javítása jutányosan
eszközöltetik.

Mindennemű varrógépek és varrógép alkatrészek
nagy raktára.